

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Αθήνα, 25 / 07 / 2025

Αριθμός απόφασης: 2674

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ Α3

Ταχ. Δ/ση : Φιλαδελφείας 8 και Σάμου

Ταχ. Κώδικας : 104 40 – Αθήνα

Τηλέφωνο : 2131312349

E-mail : ded.ath@aade.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις :

- α) του άρθρου 72 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024 Α' 58), εφεξής ΚΦΔ,
- β) του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10-03-2017 Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ (ΦΕΚ Β' 968/22-03-2017) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)», όπως αναριθμήθηκε, τροποποιήθηκε και ισχύει,
- γ) της ΠΟΛ 1064/28.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε (Β' 1440),
- δ) Την με αριθμό Α.1165/22.11.2022 απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) με θέμα «Υποβολή ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων αναστολής του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4987/2022), αποκλειστικά ψηφιακά μέσω διαδικτύου από το δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε.» (ΦΕΚ Β' 6009).

2. Την ΠΟΛ. 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την υπ' αριθ. Δ.Ε.Δ.1126366ΕΞ2016/30.08.2016 (Β' 2759) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την με ημερομηνία κατάθεσης **10-04-2025** και με αριθμό πρωτοκόλλου (ID) ενδικοφανή προσφυγή του, κατοίκου Αμαρουσίου Αττικής, οδός, Τ.Κ. 15125, κατά της με αριθ. δήλωσης και αριθ. ειδοπ. πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου με βάση την 1^η τροποποιητική ηλεκτρονική δήλωση φορολογικού έτους 2023, του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Την ως άνω πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου, της οποίας ζητείται η ακύρωση.

6. Τις απόψεις της Προϊσταμένης του ΚΕ.ΦΟ.Δ.Ε. Αττικής.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α3, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της από **10-04-2025** και με αριθμό πρωτοκόλλου (ID) ενδικοφανούς προσφυγής του, η οποία υποβλήθηκε εμπρόθεσμα και μετά τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με την υπ. αριθμ. ειδοπ. Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου, φορολογικού έτους 2023, του προϊσταμένου του ΚΕΦΟΔΕ ΑΤΤΙΚΗΣ βεβαιώθηκε σε βάρος του προσφεύγοντος ποσό πληρωμής ύψους **2.292,80 ευρώ**.

Ιστορικό:

Στις 29/07/2024 ο προσφεύγων υπέβαλε εμπροθέσμως την με αριθμό καταχώρησης δήλωση φορολογίας εισοδήματός, φορολογικού έτους 2023 με την οποία δήλωσε μεταξύ άλλων 21.000,00 ευρώ στον κωδικό 787 «Ανάλωση κεφαλαίου που ήδη φορολογήθηκε ή απαλλασσόταν από τον φόρο», με σκοπό την κάλυψη τεκμηρίων.

Η δήλωση δεν οριστικοποιήθηκε καθώς συστημικά ζητήθηκε να προσκομισθούν τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην αρμόδια Δ.Ο.Υ, προς απόδειξη του δηλωθέντος ποσού.

Ο προσφεύγων κατέθεσε δικαιολογητικά, από τον έλεγχο των οποίων διαπιστώθηκε ότι η ανάλωση κεφαλαίου που επικαλούνταν στον κωδικό 787 προέρχεται από :

- το ποσό 1.741.826,17 €, το οποίο αρχικά δήλωσε στο φορολογικό έτος 2017 ως εισόδημα από μεταβίβαση κρυπτονομισμάτων, χωρίς να έχει τελικά γίνει δεκτό από την αρμόδια Δ.Ο.Υ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ, ούτε από την υπηρεσία μας στην οποία προσέφυγε για το λόγο αυτό με την υπ. αριθ. ενδικοφανή προσφυγή και εκδόθηκε η υπ' αριθ. απορριπτική απόφαση.

- το ποσό 1.402.320,81 €, το οποίο δήλωσε στο φορολογικό έτος 2021 ως εισόδημα από μεταβίβαση κρυπτονομισμάτων, χωρίς να έχει τελικά γίνει δεκτό από την αρμόδια Δ.Ο.Υ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ, ούτε από την υπηρεσία μας στην οποία προσέφυγε για τον λόγο αυτό με την υπ. αριθ. ενδικοφανή προσφυγή και εκδόθηκε η υπ' αριθ. απορριπτική απόφαση.

Κατόπιν των ανωτέρω, το ΚΕ.ΦΟ.Δ.Ε. Αττικής προέβη στην εκκαθάριση της υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2023, χωρίς να λάβει υπόψιν το ποσό των 21.000,00 ευρώ στον κωδικό 787, εκδίδοντας την με αριθμό ειδοποίησης πράξη προσδιορισμού φόρους εισοδήματος.

Ο προσφεύγων, ζητά να γίνει δεκτή η υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή του, ζητώντας επίσης να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη, να αναγνωριστεί για το φορολογικό έτος 2017 το ποσό 1.741.826,17 ευρώ ως εισόδημα από μεταβίβαση κρυπτονομισμάτων, να αναγνωριστεί για το φορολογικό έτος 2021 το ποσό 1.402.320,81 ευρώ ως εισόδημα από μεταβίβαση κρυπτονομισμάτων, να αναγνωριστεί για το φορολογικό έτος 2023 ποσό 21.000,00 ευρώ το οποίο δηλώθηκε στον κωδικό 787 ως «Ανάλωση κεφαλαίου που ήδη φορολογήθηκε ή απαλλασσόταν από τον φόρο», να γίνει νέα εκκαθάριση φόρου για το φορολογικό έτος 2023, ισχυριζόμενος :

Έλλειψη νόμιμης αιτιολογίας

-Εσφαλμένη ερμηνεία των νομοθετικών διατάξεων ως προς την μη αναγνώριση του ως άνω εισοδήματος

-Παραβίαση της αρχής της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και καταχρηστική άσκηση δικαιώματος

Επειδή, στο άρθρο 27 του ΚΦΔ ορίζεται ότι:« 1. Η Φορολογική Διοίκηση έχει την εξουσία να επαληθεύει, να ελέγχει και να διασταυρώνει την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων εκ μέρους του φορολογούμενου, την ακρίβεια των φορολογικών δηλώσεων που υποβάλλονται σε αυτήν και να επιβεβαιώνει τον υπολογισμό και την καταβολή του οφειλόμενου φόρου, διενεργώντας έλεγχο σε έγγραφα, λογιστικά αρχεία (βιβλία και στοιχεία) και στοιχεία

γνωστοποιήσεων και παρόμοιες πληροφορίες, θέτοντας ερωτήσεις στον φορολογούμενο και σε τρίτα πρόσωπα, ερευνώντας εγκαταστάσεις και μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διαδικασίες και χρησιμοποιώντας μεθόδους που προβλέπονται στον Κώδικα.».

Επειδή, σύμφωνα με την παρ. 3 του 36 του ΚΦΔ, ορίζεται ότι:

«3. Ο προσδιορισμός φόρου κατόπιν της δήλωσης του φορολογούμενου που δεν γίνεται ταυτόχρονα με την υποβολή της φορολογικής δήλωσης, σύμφωνα με την παρ. 2, γίνεται με έκδοση πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου από τη Φορολογική Διοίκηση (διοικητικός προσδιορισμός φόρου). Η πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εκδίδεται με βάση στοιχεία που έχουν τυχόν παρασχεθεί από τον φορολογούμενο σε φορολογική δήλωση ή κάθε άλλο στοιχείο που έχει στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση. Εάν η Φορολογική Διοίκηση προσδιορίσει τον φόρο ολικά ή μερικά με βάση στοιχεία διαφορετικά από αυτά που περιέχονται σε φορολογική δήλωση του φορολογούμενου, αναφέρει ειδικά τα στοιχεία αυτά, στα οποία βασίστηκε ο προσδιορισμός του φόρου.»

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 76 του ΚΦΔ, ορίζεται ότι:

«Η Φορολογική Διοίκηση έχει την υποχρέωση να παρέχει σαφή, ειδική και επαρκή αιτιολογία για τη νομική βάση, τα γεγονότα και τις περιστάσεις που θεμελιώνουν την έκδοση πράξεως και τον προσδιορισμό φόρου».

Επειδή, με την με αριθ. Ε.2162/2020 με θέμα «Έκδοση πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 32 ΚΦΔ» διευκρινίστηκαν τα ακόλουθα:

«Με τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 32 του ν. 4174/2013 (Α' 170) (ΚΦΔ) προβλέπεται ότι η πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εκδίδεται με βάση στοιχεία που έχουν τυχόν παρασχεθεί από τον φορολογούμενο σε φορολογική δήλωση ή κάθε άλλο στοιχείο που έχει στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση. Εάν η Φορολογική Διοίκηση προσδιορίσει το φόρο ολικά ή μερικά με βάση στοιχεία διαφορετικά από αυτά που περιέχονται σε φορολογική δήλωση του φορολογούμενου, οφείλει να αναφέρει ειδικά τα στοιχεία αυτά στα οποία βασίστηκε ο προσδιορισμός του φόρου. Όπως προκύπτει από τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 32, ικανή και αναγκαία συνθήκη για την εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 2 και 3 είναι η προηγούμενη υποβολή δήλωσης εκ μέρους του φορολογούμενου. Για την εφαρμογή αυτών των διατάξεων παρέχονται οι κάτωθι διευκρινίσεις, όσον αφορά στον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων:.....

Β. Έκδοση πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου μετά από αξιολόγηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών που ζητούνται για τη συμπλήρωση φορολογικής δήλωσης

4. Για εισοδήματα και δαπάνες για τα οποία δεν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση και περιλαμβάνονται σε δηλώσεις που υποβάλλουν ηλεκτρονικά οι φορολογούμενοι, η Φορολογική Διοίκηση, όταν το κρίνει απαραίτητο, ζητά την προσκόμιση των προβλεπόμενων δικαιολογητικών προκειμένου να οριστικοποιηθούν και να εκκαθαριστούν οι δηλώσεις και να εκδοθεί η πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου, όπως προβλέπεται στην Απόφαση για τον Τύπο και Περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων. Δ.Ο.Υ.....

6. Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να ζητήσει τα σχετικά δικαιολογητικά για τα εισοδήματα ή τις δαπάνες για τα οποία δεν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση, είτε κατά την υποβολή της δήλωσης από τον φορολογούμενο και πριν από την έκδοση της πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου, είτε μετά την υποβολή της και αφού έχει ήδη εκδοθεί η πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου. Για την προσκόμιση των δικαιολογητικών αυτών, είτε εμφανίζεται σχετικό μήνυμα κατά την ηλεκτρονική υποβολή της δήλωσης, είτε αποστέλλεται στον φορολογούμενο μήνυμα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, είτε αποστέλλεται απλή επιστολή. Στις περιπτώσεις που ζητούνται δικαιολογητικά αφού έχει εκδοθεί η πράξη προσδιορισμού φόρου, αυτά υποβάλλονται από τους φορολογούμενους με ψηφιακή απεικόνιση (scan), μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον Προϊστάμενο της αρμόδιας Δ. Ο. Υ. ή (με φυσικό φάκελο)

ταχυδρομικά είτε με συστημένη επιστολή ή με υπηρεσία ταχυμεταφοράς. Είναι, επίσης, δυνατή η κατάθεση των αιτήσεων και στο γραφείο πρωτοκόλλου της Δ.Ο.Υ. Τα στοιχεία επικοινωνίας των Δ.Ο.Υ. είναι αναρτημένα στην αρχική ηλεκτρονική σελίδα της Α.Α.Δ.Ε. Ημερομηνία υποβολής των δικαιολογητικών θεωρείται η ημερομηνία αποστολής του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ή η ημερομηνία που προκύπτει από τη σφραγίδα του Ταχυδρομείου ή της υπηρεσίας ταχυμεταφοράς, αντίστοιχα. Το αυτοματοποιημένο μήνυμα που αποστέλλεται ως απάντηση στο ηλεκτρονικό μήνυμα του φορολογούμενου, ή το αποδεικτικό του ταχυδρομείου ή της υπηρεσίας ταχυμεταφοράς, αποτελεί αποδεικτικό υποβολής των δικαιολογητικών και επέχει θέση απόδειξης παραλαβής εκ μέρους του αποδέκτη.

7. Οι Δ.Ο.Υ. εξετάζουν αν τα δικαιολογητικά που παρέλαβαν ανταποκρίνονται στα συμπληρωμένα στη δήλωση ποσά και είτε προσθέτουν εισοδήματα που δεν είχαν δηλωθεί όπως έπρεπε, είτε απαλείφουν ποσά που οδηγούν σε φορολογική απαλλαγή, έκπτωση ή μείωση φόρου ή ελάφρυνση του δηλούμενου εισοδήματος όταν αυτά δεν αποδεικνύονται με κατάλληλα δικαιολογητικά ή όταν δεν αποστέλλονται καθόλου δικαιολογητικά εντός της οριζόμενης προθεσμίας. Κατόπιν διενεργούν νέα εκκαθάριση και εκδίδουν νέα πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος, στην οποία συμπεριλαμβάνονται, ανάλογα με την περίπτωση, τα ποσά της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, του τέλους επιτηδεύματος και του φόρου πολυτελούς διαβίωσης. Γ. Κοινοποίηση των πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου - Στοιχεία στα οποία βασίστηκε ο προσδιορισμός φόρου - Ενδικοφανής προσφυγή

8. Οι πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τα ανωτέρω, κοινοποιούνται με βάση τις διατάξεις της περιπτ. α' της παρ. 2 του άρθρου 5 του ΚΦΔ. Ο φορολογούμενος λαμβάνει στην προσωπική θυρίδα του στο *taxisnet* ειδοποίηση με διαδρομή (*link*) που τον οδηγεί στην αντίστοιχη σελίδα του δικτυακού τόπου της Α.Α.Δ.Ε., όπου έχει τη δυνατότητα να δει και να εκτυπώσει την εκδοθείσα πράξη προσδιορισμού φόρου. Επιπρόσθετα αποστέλλεται ηλεκτρονική ειδοποίηση στη δηλωθείσα από τον φορολογούμενο διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Εναλλακτικά δύνανται να κοινοποιούνται και με απλή επιστολή, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 5 του ΚΦΔ.

9. Στην πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου γίνεται υποχρεωτικά αναφορά στα στοιχεία στα οποία βασίστηκε ο προσδιορισμός του, όταν αυτός γίνεται με στοιχεία διαφορετικά από αυτά που περιέχονται στις δηλώσεις των φορολογούμενων, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 32 του ΚΦΔ. Τα στοιχεία αυτά δύνανται να αναφέρονται και σε ξεχωριστό φύλλο, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου.

10. Οι πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου εκδίδονται και κοινοποιούνται έγκυρα και νόμιμα κατά τα ανωτέρω εντός της προθεσμίας που ορίζεται από τις διατάξεις περί παραγραφής του άρθρου 36 ΚΦΔ.

11. Κατά της πράξης προσδιορισμού του φόρου ο φορολογούμενος έχει τη δυνατότητα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 ΚΦΔ».

Επειδή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. Α.1061/22-04-2024 της Α.Α.Δ.Ε. με θέμα «Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2023, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που συνυποβάλλονται με αυτή. Τύπος και περιεχόμενο της πράξης διοικητικού/διορθωτικού προσδιορισμού φόρου φορολογικών ετών 2023 και εφεξής», ορίζονται μεταξύ άλλων και τα εξής:

[.....]

«Άρθρο 4 Εκκαθάριση δήλωσης και καταβολή φόρου

1. Η ΑΑΔΕ πραγματοποιεί την εκκαθάριση των δηλώσεων Φ.Π. που υπεβλήθησαν με χρήση της διαδικτυακής Υπηρεσίας υποβολής δηλώσεων μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE και την έκδοση των Πράξεων Διοικητικού ή Διορθωτικού Προσδιορισμού Φόρου κατά περίπτωση, με τις οποίες συνιστάται και βεβαιώνεται η οφειλή ή η απαίτηση του φορολογούμενου. Παράλληλα, κοινοποιεί τις πράξεις στους φορολογούμενους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 5 του ΚΦΔ. Ο φορολογούμενος λαμβάνει στην προσωπική θυρίδα του στο λογαριασμό του «Τα Μηνύματά μου» της ψηφιακής πύλης myAADE, ειδοποίηση με διαδρομή (*link*) που τον

οδηγεί στην αντίστοιχη σελίδα του δικτυακού τόπου της ΑΑΔΕ, όπου έχει τη δυνατότητα να ανακτήσει, να αποθηκεύσει και να εκτυπώσει την εκδοθείσα πράξη προσδιορισμού φόρου, καθώς και σύνοψη της πράξης (παράρτημα Ζ). Επιπρόσθετα αποστέλλεται ηλεκτρονική ειδοποίηση στη δηλωθείσα από τον φορολογούμενο διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η παραπάνω διαδικασία δύναται να εκτελείται όλο το εικοσιτετράωρο και όλες τις ημέρες της εβδομάδας, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπ. γ) της περ. 3 της υποπ. Ε2 της παρ. Ε του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) (όπως προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 4223/2013, Α' 287) και της παρ. 5 του άρθρου 22 της υπό στοιχεία Δ. ΟΡΓ. Α. 1125859 ΕΞ2020/2020 απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ.

2. Η σύνοψη της πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος έχει πληροφοριακό χαρακτήρα και δεν υποκαθιστά την πράξη προσδιορισμού φόρου. Στη σύνοψη της πράξης δύναται να αποτυπώνεται δισδιάστατος γραμμωτός κώδικας (QR code), στον οποίο εμπεριέχεται σύνδεσμος για την άμεση πρόσβαση στην εκδοθείσα πράξη προσδιορισμού φόρου.

3. Μετά την έκδοση της πράξης διοικητικού/διορθωτικού προσδιορισμού φόρου, οι φορολογούμενοι δύνανται να ανακτούν, να αποθηκεύουν και εάν είναι αναγκαίο να εκτυπώνουν, σύνοψη της υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Στη σύνοψη της υποβληθείσας δήλωσης περιλαμβάνονται μόνο τα πεδία και οι κωδικοί του εντύπου Ε1 που έχουν συμπληρωθεί και τα οποία λήφθηκαν υπόψη για την έκδοση της πράξης διοικητικού/διορθωτικού προσδιορισμού φόρου, ενώ παραλείπονται μη συμπληρωμένα πεδία και κωδικοί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6 (ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

[.....]

β. Κωδικοί 659-660 ή 619-620 αα) Στους κωδικούς αυτούς, ανάλογα με το αν υπάρχει ηλεκτρονική πληροφόρηση, συμπληρώνονται τα εισοδήματα που απαλλάσσονται του φόρου ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο και εμφανίζεται πίνακας στον οποίο αναλύονται ανάλογα με την προέλευσή τους:

- Εισόδημα φορολογικών κατοίκων αλλοδαπής που εργάζονται σε πρεσβείες, προξενία κλπ.
- Διατροφή συζύγου και τέκνων που λαμβάνεται είτε με δικαστική απόφαση είτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο.
- Συντάξεις αναπήρων πολέμου ή θυμάτων πολέμου ή αναπήρων που υπέστησαν βλάβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους.
- Επιδόματα αναγνωρισμένων πολιτικών προσφύγων.
- Ποσοστό 65% της από 11.10.2018 καταβαλλόμενης πτητικής αποζημίωσης στους πιλότους πολιτικής αεροπορίας και της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.
- Ποσοστό 100% των επιδομάτων επικίνδυνης εργασίας
- Κέρδη από την διάθεση παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι 10 KW.
- Κέρδη από πώληση προϊόντων για την παραγωγή των οποίων χρησιμοποιήθηκε ευρεσιτεχνία διεθνώς αναγνωρισμένη (άρθ. 71Α ΚΦΕ).
- Τόκοι ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου ή έντοκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου.
- Κέρδη πώλησης εισηγμένων μετοχών με ποσοστό συμμετοχής μικρότερο του 0,5%.
- Κέρδη μεταβίβασης εισηγμένων κινητών αξιών (απόκτηση πριν από 1.1.2009).
- Αφορολόγητα κέρδη από ημεδαπά ΕΕ/ΕΟΧ/ΕΖΕΖ αμοιβαία κεφάλαια.
- Μερίσματα πλοιοκτητριών εταιρειών πλοίων δεύτερης κατηγορίας του ν. 27/1975, πλοιοκτητριών εταιρειών που φορολογούνται με το άρθρο 26α του ν. 27/1975 και εταιρειών που φορολογούνται με το άρθρο 26δ του ν. 27/1975.
- Μερίσματα εταιρειών ναύλωσης γυμνού πλοίου δεύτερης κατηγορίας και μισθωτριών εταιρειών πλοίων υπό χρηματοδοτική μίσθωση δεύτερης κατηγορίας.
- Κέρδη από ατομικές πλοιοκτήτριες επιχειρήσεις πλοίων δεύτερης κατηγορίας του ν. 27/1975 και πλοιοκτήτριες επιχειρήσεις ρυμουλκών πλοίων και αυτοκινούμενων βυθοκόρων που φορολογούνται με το άρθρο 57 του ν. 4646/2019.

- Υπεραξία από πώληση μετοχών πλοιοκτητριών εταιρειών πλοίων δεύτερης κατηγορίας κ.λπ. του ν. 27/1975 και πλοιοκτητριών εταιρειών του άρθρου 57 του ν. 4646/2019. - Κέρδη από ατομικές πλοιοκτήτριες επιχειρήσεις αλιευτικών πλοίων που φορολογούνται με το άρθρο 57 του ν. 4646/2019.
 - Είσπραξη ασφαλιστικής αποζημίωσης ή οικονομικής ενίσχυσης λόγω διάλυσης αλιευτικού σκάφους.
 - Κέρδη ατομικών επιχειρήσεων ναύλωσης γυμνού πλοίου και χρηματοδοτικής μίσθωσης πλοίου.
 - Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα άρθρου 235 ν. 4389/2016 και άρθρου 29 ν. 4659/2020.
 - Κέρδη μεταβίβασης τίτλων φορολογικού κατοίκου χώρας με την οποία υπάρχει ΣΑΔΦ και είναι υπόχρεος για υποβολή δήλωσης από άλλη αιτία με βάση το άρθρο 67 του ΚΦΕ.
 - Ασφάλισμα ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων ημεδαπής προέλευσης.
 - Πράσινες και συνδεδεμένες αγροτικές ενισχύσεις μέχρι 12.000 ευρώ αθροιζόμενες.
 - Λοιπές εισοδηματικές αγροτικές ενισχύσεις.
 - Αγροτική επιδότηση πρόωρης συνταξιοδότησης.
 - Κέρδος από μεταβίβαση εταιρικών ομολόγων του ν. 3156/2003, καθώς και εταιρικά ομόλογα εταιρειών ΕΕ και ΕΟΧ/ΕΖΕΖ.
 - Κέρδος που προκύπτει κατά την ημερομηνία λήξης ομολόγων, μεταξύ της αξίας κτήσης και της ονομαστικής αξίας τους, όταν αυτά διακρατούνται μέχρι τη λήξη τους.
 - Ποσά που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 166 του ν. 4001/2011 (Α' 179), στο πλαίσιο της εγκατάστασης του αγωγού φυσικού αερίου (σχετ. το υπό στοιχεία ΔΕΑΦ 1019566/5.2.2018 έγγραφο).
 - Μερίσματα εισηγμένων σε χρηματιστήριο μετοχών που απαλλάσσονται του φόρου [(πχ. ΑΕΕΑΠ, ΑΕΕΧ, ΕΚΕΣ - ν. 2778/1999-Α' 295), ν. 3371/2005, (Α' 178) ν. 2367/1995, (Α' 261)].
 - Εισόδημα από κεφαλαιοποίηση αποθεματικών βάσει της παρ.1 άρθρου 71Β ΚΦΕ.
 - Εισόδημα από κεφαλαιοποίηση αποθεματικών βάσει της παρ.1 άρθρου 71Γ ΚΦΕ. - Εισόδημα από κεφαλαιοποίηση ή διανομή αφορολόγητων αποθεματικών της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 3299/2004, μετά την παρέλευση δέκα ετών από το χρόνο σχηματισμού τους.
 - Αμοιβές που καταβάλλονται από την Παγκόσμια Ένωση Αναπήρων Καλλιτεχνών σε φορολογικούς κάτοικους Ελλάδος.
 - Μισθοί, συντάξεις και πάγια αντιμισθία ατόμων με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω.
 - Αποζημίωση λόγω διακοπής εργασιακής σχέσης ημεδαπής προέλευσης.
 - Αμοιβές και συντάξεις υπαλλήλων της Ε.Ε. (Διατάξεις Προνομίων - Ασυλιών της Ε.Ε.). - Αμοιβές των εργαζόμενων στην Τράπεζα Εμπορίου και Ανάπτυξης του Εύξεινου Πόντου (Διατάξεις του άρθρου 52 της Ιδρυτικής Συμφωνίας της Τράπεζας).
- Αποδοχές που καταβάλλει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) και λοιποί διεθνείς οργανισμοί στους υπαλλήλους τους που απολαμβάνουν τα προνόμια και τις ασυλίες των διατάξεων της Σύμβασης για τα Προνόμια και Ασυλίες των Ηνωμένων Εθνών.
- Μισθοί και εν γένει αποδοχές των υπάλληλων του ΝΑΤΟ.
 - Επίδομα παιδιού του άρθρου 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5).
 - Οικονομική ενίσχυση αναδοχής (άρθρο 12 ν. 4538/2018).
 - Εκλογική αποζημίωση (παρ. 3 του άρθρου 108 του π.δ.26/2012, Α' 57).
 - Ανταποδοτικές υποτροφίες της παρ.11 του άρθρου 237 και της παρ. 2 του άρθρου 283 του ν. 4957/2022 για την παροχή ερευνητικού, επιστημονικού, διοικητικού, τεχνικού και λοιπού υποστηρικτικού έργου των δραστηριοτήτων των ΑΕΙ και ερευνητικών/τεχνολογικών φορέων.
 - Επίδομα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων, καθώς και το επίδομα αναζήτησης εργασίας στο πλαίσιο δράσεων συμβουλευτικής (άρθρο 64, ν.4756/2020).

- Μηνιαία ισόβια τιμητική παροχή στους Έλληνες οπλίτες του άρθρου 95 του ν.4714/2020 και ειδική σύνταξη των παθόντων και των οικογενειών όσων απεβίωσαν στο σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών της 28ης Φεβρουαρίου 2023 (άρθρο 57 του ν. 5039/2023).

- Παροχές που καταβάλλονται από τη ΔΥΠΑ (ΟΑΕΔ) (άρθρο 67 ν.4756/2020).

- Αποζημίωση πιστοποιημένων επαγγελματιών που συμπράττουν στην απονομή συνταξιοδοτικών παροχών του e-ΕΦΚΑ [άρθρο 255 του ν. 4798/2021 και υπ. αρ. 67154/2021 (Β' 4245) κοινή υπουργική απόφαση].

- Αμοιβές ιδιωτών ιατρών με έκδοση Δελτίου Παροχής Υπηρεσιών που συνεργάζονται με δημόσια νοσοκομεία της παρ.1 του δέκατου τέταρτου άρθρου της από 13.4.2020 ΠΝΠ (άρθρο 1 ν. 4690/2020).

- Μερίσματα από ναυλομεσιτικές εταιρείες της παρ. 5 του άρθρου 43 του ν. 4111/2013 (Α' 18) καθώς και οι έκτακτες αμοιβές και τα ποσοστά (bonus) που οι εταιρείες αυτές διανέμουν σε μέλη Δ.Σ. ή σε διευθυντές, στελέχη και υπαλλήλους τους. Στον ίδιο κωδικό αναγράφονται και οι έκτακτες αμοιβές και τα ποσοστά (bonus) που οι εταιρείες του άρθρου 25 του ν.27/1975, που ασχολούνται με την διαχείριση πλοίων και είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα, διανέμουν σε μέλη Δ.Σ. ή σε διευθυντές, στελέχη και υπαλλήλους τους.

- Εισόδημα που με βάση τις ΣΑΔΦ απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος.

- Αντιστάθμισμα Νησιωτικού Κόστους {Α.ΝΗ.ΚΟ., άρθρο 7ν. 4551/2018, (Α' 116), άρθρο 21 του ν.4832/2021, (Α' 172)}.

- Αγροτικές ενισχύσεις που καταβάλλονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ σε ατομικές επιχειρήσεις κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων (άρθρο 61 του ν.4919/2022).

- Έκτακτες αμοιβές, αποζημιώσεις, επιχορηγήσεις και οικονομικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στους μη ασκούντες επιχειρηματική/αγροτική δραστηριότητα, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του COVID-19.

- Έκτακτες αμοιβές αποζημιώσεις, επιχορηγήσεις και οικονομικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στους ασκούντες επιχειρηματική δραστηριότητα, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του COVID-19.

Έκτακτες αμοιβές, επιχορηγήσεις και οικονομικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στους ασκούντες αγροτική δραστηριότητα στο πλαίσιο αντιμετώπισης των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του COVID-19.

- Εισόδημα φορολογικών κατοίκων αλλοδαπής που με βάση τις ΣΑΔΦ παρακρατείται φόρος με χαμηλότερο συντελεστή από αυτόν που προβλέπεται στον ΚΦΕ.

- Εισόδημα από κεφαλαιοποίηση αποθεματικών βάσει της παρ.6 άρθρου 71B ΚΦΕ.

- Απαλλασσόμενο από το φόρο εισόδημα από μισθωτή εργασία κατ' άρθρο 5Γ ΚΦΕ. - Απαλλασσόμενο από το φόρο εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα κατ' άρθρο 5Γ ΚΦΕ.

- Απαλλασσόμενο από το φόρο εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα κατ' άρθρο 5Γ ΚΦΕ.

- Λοιπές περιπτώσεις.

ββ) Ως προς τα εισοδήματα που συμπληρώνονται στον ανωτέρω πίνακα επισημαίνεται ότι:

i) Στην υποπερίπτωση «επιδόματα αναγνωρισμένων πολιτικών προσφύγων» αναγράφονται, εφόσον υφίσταται υποχρέωση βάσει των σχετικών διατάξεων του ΚΦΕ, τα χρηματικά ποσά που δίνονται με τη μορφή μηνιαίου οικονομικού βοηθήματος για την κάλυψη βασικών αναγκών των πολιτών τρίτων χωρών που αιτούνται ή/και λαμβάνουν διεθνή προστασία και εντάσσονται σε προγράμματα παροχής προσωρινής στέγασης ή/και οικονομικού βοηθήματος που πραγματοποιούνται από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και αποτελούν εισόδημα απαλλασσόμενο του φόρου, βάσει των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 14 του ΚΦΕ. Αν υπάρχει για αυτά τα ποσά ηλεκτρονική πληροφόρηση από τους φορείς που τα καταβάλλουν, τότε εμφανίζονται στους κωδικούς 619620.

ii) Στα μερίσματα πλοιοκτητριών εταιρειών πλοίων δεύτερης κατηγορίας του ν. 27/1975, πλοιοκτητριών εταιρειών που φορολογούνται με το άρθρο 26α του ν. 27/1975 και εταιρειών που

φορολογούνται με το άρθρο 26δ του ν. 27/1975, εντάσσονται οι διανομές κερδών νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων προερχόμενα από επαγγελματικά πλοία αναψυχής, τουριστικά ημερόπλοια, ρυμουλκά, επιβατηγά, φορτηγά και λοιπά πλοία του ν. 27/1975, η υπεραξία πραγματοποιούμενη από εκποίηση πλοίου, η είσπραξη ασφαλιστικής αποζημίωσης ή είσπραξη από οποιαδήποτε άλλη αιτία σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου αυτού.

iii) Τα μερίσματα από εταιρείες ναύλωσης γυμνού πλοίου δεύτερης κατηγορίας και μισθωτριών εταιρειών πλοίων υπό χρηματοδοτική μίσθωση δεύτερης κατηγορίας βάσει των άρθρων 26β και 26γ του ν.27/1975, αναγράφονται στην αντίστοιχη υποπερίπτωση.

iv) Όσον αφορά στα κέρδη από ατομικές πλοιοκτήτριες επιχειρήσεις του ν. 27/1975 αναγράφονται τα ποσά των ίδιων ως άνω περιπτώσεων, όταν προέρχονται από ατομικές επιχειρήσεις των πιο πάνω πλοίων καθώς και των ατομικών πλοιοκτητριών επιχειρήσεων ρυμουλκών πλοίων και αυτοκινούμενων βυθοκόρων του άρθρου 57 του ν. 4646/2019.

v) Στην υπεραξία από πώληση μετοχών πλοιοκτητριών εταιρειών πλοίων δεύτερης κατηγορίας κλπ. του ν. 27/1975, πλοιοκτητριών εταιρειών του άρθρου 57 του ν. 4646/2019, αναγράφονται η υπεραξία από την πώληση μετοχών πλοιοκτητριών εταιρειών ή εταιρειών χαρτοφυλακίου αυτών πλοίων δεύτερης κατηγορίας, ναυλωτριών εταιρειών υπό γυμνή ναύλωση πλοίων δεύτερης κατηγορίας ή μισθωτριών εταιρειών πλοίων δεύτερης κατηγορίας υπό χρηματοδοτική μίσθωση του ν. 27/1975, πλοιοκτητριών εταιρειών που φορολογούνται με το άρθρο 26α του ν. 27/1975 και εταιρειών που φορολογούνται με το άρθρο 26δ του ν. 27/1975, καθώς και η υπεραξία από την πώληση μετοχών πλοιοκτητριών εταιρειών του άρθρου 57 του ν. 4646/2019.

vi) Στα κέρδη από ατομικές πλοιοκτήτριες επιχειρήσεις αλιευτικών πλοίων που φορολογούνται με το άρθρο 57 του ν. 4646/2019 αναγράφονται τα κέρδη που προκύπτουν από την εκμετάλλευση των πλοίων του άρθρου 57 του ν. 4646/2019, στα οποία περιλαμβάνεται και η υπεραξία πραγματοποιούμενη από εκποίηση πλοίου, είσπραξη ασφαλιστικής αποζημίωσης ή είσπραξη από οποιαδήποτε άλλη αιτία.

Με την καταβολή του τέλους των ίδιων πλοίων βάσει του άρθρου 57 του ν.4646/2019, εξαντλείται κάθε υποχρέωση του πλοιοκτήτη φυσικού ή νομικού προσώπου από φόρο εισοδήματος, εισφορά, τέλος, κράτηση ή οποιαδήποτε άλλη φορολογικής φύσης επιβάρυνση.

vii) Κέρδη ατομικών επιχειρήσεων ναύλωσης γυμνού πλοίου και χρηματοδοτικής μίσθωσης πλοίου, βάσει των άρθρων 26β και 26γ του ν.27/1975, αναγράφονται στην αντίστοιχη υποπερίπτωση. Τα εισοδήματα αυτά απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος.

viii) Όσον αφορά στο ασφάλισμα ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων ημεδαπής προέλευσης, δε θεωρείται πρόωρη εξαγορά συμβολαίου κάθε καταβολή που: (α) πραγματοποιείται σε εργαζόμενο ο οποίος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή έχει υπερβεί το 60ό έτος της ηλικίας του,

(β) γίνεται χωρίς τη βούληση του εργαζόμενου, όπως σε περίπτωση απόλυσης του εργαζόμενου, πτώχευσης του εργοδότη, ή

(γ) πραγματοποιείται λόγω συμμετοχής του εργαζόμενου σε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου.

Οι εν λόγω καταβολές καταχωρούνται επίσης, κατά περίπτωση, στους κωδικούς 659 - 660 ή 619 - 620.

ix) Τα ποσά που αφορούν στο επίδομα παιδιού δεν προσμετρώνται στο φορολογητέο εισόδημα κανενός μέλους της οικογένειας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 214 του ν.4512/2018. Τα ανωτέρω ισχύουν και για το Αντιστάθμισμα Νησιωτικού Κόστους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν.4551/2018 και του άρθρου 21 του ν.4832/2021, για τα επιδόματα εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και αναζήτησης εργασίας στο πλαίσιο δράσεων συμβουλευτικής (παρ. 5 του άρθρου 30 του ν.4144/2013 όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ.1 του άρθρου 64 του ν.4756/2020), για την εφάπαξ οικονομική ενίσχυση συνταξιούχων του άρθρου 3 του ν. 5045/2023 (Α' 136), καθώς και για την έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση των συνταξιούχων του άρθρου 123 του ν.5078/2023 (Α' 211), για τις αγροτικές ενισχύσεις που καταβάλλονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στο πλαίσιο δράσεων αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19 στον πρωτογενή τομέα (άρθρο 146 ν.4764/2020) και της ουκρανικής και ενεργειακής κρίσης (άρθρο 61 ν.4919/2022, άρθρο 113 του ν.4926/2022, άρθρο 95 του ν.4982/2022), καθώς και για την ισόβια τιμητική παροχή του

άρθρου 95 του ν.4714/2020, οι οποίες δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Όμοια αντιμετώπιση έχει η αμοιβή ιδιωτών ιατρών, με έκδοση Δελτίου Παροχής Υπηρεσιών, που συνεργάζονται με δημόσια νοσοκομεία της παρ.1 του δέκατου τέταρτου άρθρου της από 13.4.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104).

Στην επιλογή «Αγροτικές ενισχύσεις που καταβάλλονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ σε ατομικές επιχειρήσεις κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων (άρθρο 61 του ν.4919/2022)» αναγράφονται και οι λοιπές αγροτικές ενισχύσεις που συμπληρώνονται στον κωδικό 083 του εντύπου Ε3.

ix) Στην επιλογή: «Έκτακτες αμοιβές, αποζημιώσεις, επιχορηγήσεις και οικονομικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στους μη ασκούντες/ασκούντες επιχειρηματική/αγροτική δραστηριότητα, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του COVID-19 κλπ» και ανάλογα αν ο φορολογούμενος είναι μισθωτός ή ασκεί επιχειρηματική/αγροτική δραστηριότητα, αναγράφονται ενδεικτικά:

- Εφάπαξ οικονομική ενίσχυση συνταξιούχων του άρθρου 3 του ν. 5045/2023 (Α' 136), καθώς και έκτακτη εφάπαξ οικονομική ενίσχυση των συνταξιούχων του άρθρου 123 του ν.5078/2023 (Α' 211).

- Αμοιβές και οικονομικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν σε επιτηδευματίες στο πλαίσιο αντιμετώπισης των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του COVID-19.

- Αγροτικές ενισχύσεις που καταβάλλονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στο πλαίσιο δράσεων αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19 στον πρωτογενή τομέα (άρθρο 146 ν. 4764/2020).

- Οικονομικές ενισχύσεις στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΣΠΑ δράσεων, σύμφωνα με το άρθρο 73 του ν. 4864/2021 (επιχειρήσεις λογιστικών, φορολογικών υπηρεσιών) και το άρθρο 9 του ν. 4890/2022 (επιχειρήσεις ψυχαγωγίας, εκδηλώσεων, γυμναστηρίων και σχολών χορού, πληγείσες από φυσικές καταστροφές επιχειρήσεις), που δεν προσμετρώνται στα εισοδηματικά όρια για την χορήγηση άλλων παροχών.

- Οικονομικές ενισχύσεις (επιχορήγηση) του άρθρου 68 του ν. 4949/2022 σε επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από τον πόλεμο στην Ουκρανία, καθώς και οι οικονομικές ενισχύσεις του άρθρου 122 του ν.5043/2023 (Α' 91) σε επιχειρήσεις του κλάδου γούνας που επιχορηγούνται για τον ίδιο λόγο.

χ) Στην επιλογή «Παροχές που καταβάλλονται από τον ΟΑΕΔ και ήδη ΔΥΠΑ (άρθρο 67 του ν.4756/2020, Α' 235)» αναγράφονται οι παροχές που καταβάλλονται από τον ΟΑΕΔ και ήδη ΔΥΠΑ, οι οποίες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του ν. 4756/2020, μεταξύ άλλων, απαλλάσσονται από φόρους και εισφορές. Οι παροχές αυτές καταβάλλονται από τον ΟΑΕΔ και ήδη ΔΥΠΑ, δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 27 του ν. δ. 2961/1954, (παροχή λόγω καταγγελίας σχέσης εργασίας ή αποχής του μισθωτού λόγω επίσχεσης ή όταν ο εργοδότης θέτει τους μισθωτούς σε διαθεσιμότητα), του άρθρου 16 του ν. 1836/1989 (παροχή λόγω αφερεγγυότητας του εργοδότη), του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (ειδικό εποχικό βοήθημα), της περ. β' της υποπερ. εε' της παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (παροχές που καλύπτουν δαπάνες για κοινωνικούς σκοπούς) και του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 (ειδική παροχή προστασίας μητρότητας).

xi) Επειδή κατά τη συμπλήρωση ποσών στους μισθούς, συντάξεις και πάγια αντιμισθία αναπήρων 80% και άνω απαιτείται η αναγραφή των ΑΦΜ των φορέων που καταβάλλουν τα ποσά, αν πρόκειται για αλλοδαπό φορέα που δε διαθέτει ΑΦΜ στην Ελλάδα, ο φορολογούμενος αποστέλλει με τους προβλεπόμενους τρόπους τα δικαιολογητικά στην αρμόδια υπηρεσία, κατόπιν πρόσκλησής του για έλεγχο των δικαιολογητικών.

Όσον αφορά στις λοιπές περιπτώσεις των κωδικών 659-660 και 619-620, ενδεικτικά περιλαμβάνεται η πρόσθετη αποζημίωση ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού που μετακινείται λόγω έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών (άρθρο 170 του ν. 4759/2020).»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 «Εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας» του ν.4172/2013, ορίζεται ότι:

«1. Ο φορολογούμενος που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημά του είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημά του. Σε αυτή την περίπτωση στο φορολογητέο εισόδημα προστίθεται η διαφορά μεταξύ του τεκμαρτού και πραγματικού εισοδήματος και αυτή φορολογείται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34.

2. Το τεκμαρτό εισόδημα υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του, σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως και 34.

3. Το «συνολικό εισόδημα» προσδιορίζεται ως το συνολικό ποσό του φορολογητέου εισοδήματος κατά την έννοια του άρθρου 7 που αποκτά ο φορολογούμενος και τα εξαρτώμενα μέλη του από τις τέσσερις κατηγορίες ακαθάριστων εσόδων που αναγνωρίζονται στο άρθρο 7 του Κ.Φ.Ε.

4. [.....]»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 «Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων» του ν.4172/2013, ορίζεται ότι:

«Ως ετήσια δαπάνη του φορολογουμένου, της συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών του λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για:

α) Αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας.

Ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Αν η αξία κάθε πράγματος είναι μικρότερη του ποσού αυτού, τα αγορασθέντα όμως πράγματα αποτελούν κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις ενιαίο σύνολο, τότε για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων αυτών των πραγμάτων, εφόσον υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

Οι διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται για τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 12 της Συμφωνίας Έδρας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας Εμπορίου και Ανάπτυξης του Ευξείνου Πόντου, που κυρώθηκε με το ν. 2707/1999 (Α' 78).

β) Αγορά επιχειρήσεων ή σύσταση ή αύξηση του κεφαλαίου επιχειρήσεων που λειτουργούν ατομικώς ή με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης ή ανώνυμης εταιρείας ή περιορισμένης ευθύνης εταιρίας ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρίας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας ή αστικής εταιρίας ή αγορά εταιρικών μερίδων και χρεογράφων γενικώς, καθώς και οι καταβολές που πραγματοποιούνται για τα ασφαλιστικά επενδυτικά συμβόλαια, κατά το μέρος που αποτελούν επενδυτικό προϊόν.

γ) Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης. Ως τίμημα αγοράς λαμβάνεται το ποσό της συνολικής επιβάρυνσης, όπως προκύπτει από τα οικεία πωλητήρια συμβόλαια, εκτός εάν από έλεγχο προκύπτει μεγαλύτερο ποσό, οπότε λαμβάνεται υπόψη αυτό.

δ) Χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε.

ε) Η ετήσια δαπάνη για δωρεές, γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά υπερβαίνουν ετησίως τα τριακόσια (300) ευρώ, εκτός από τις δωρεές προς το Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του κράτους, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία, που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και τα προνοιακά ιδρύματα του ευρύτερου δημόσιου τομέα (κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου), ως και τα προνοιακά ιδρύματα ιδιωτικού δικαίου των οποίων οι εν γένει δαπάνες λειτουργίας καλύπτονται τουλάχιστον κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) με επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ομοίως, εξαιρούνται οι δωρεές ή χορηγίες προς τα κοινωφελή ιδρύματα, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που έχουν συσταθεί νόμιμα και τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, καθώς και τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που έχουν συσταθεί νόμιμα, εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς.

στ) Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας.»

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 34 «Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός φόρου αυτής» του ν.4172/2013 ορίζεται ότι:

«1. Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 30, η οποία προστίθεται στο φορολογητέο εισόδημα, προσδιορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση κατά το ίδιο φορολογικό έτος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους και φορολογείται:

α) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 15 εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία ή/και συντάξεις ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή δεν υπάρχει εισόδημα από καμία κατηγορία ή έχει εισόδημα μόνο από κεφάλαιο ή/και από υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου και το τεκμαρτό του εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των εννιά χιλιάδων πεντακοσίων (9.500) ευρώ ή

β) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 29, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από επιχειρηματική δραστηριότητα ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του δεν προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

γ) σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 29, εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από ατομική αγροτική επιχείρηση ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από ατομική αγροτική επιχείρηση.

δ) σύμφωνα με την κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 15, εφόσον ο φορολογούμενος είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο. Α. Ε.Δ).

ε) [.....]

2. Η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης για τα ποσά που ιδίως είναι:

α) Πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από τον φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα εξαρτώμενα μέλη του και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Αν τα εισοδήματα αυτά αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή, αναγνωρίζονται, εφόσον υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Ελλάδα ή απαλλάσσονται νομίμως από αυτόν.

β) Χρηματικά ποσά που δεν θεωρούνται εισόδημα κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

γ) Χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων.

δ) Εισαγωγή συναλλάγματος που δεν εκχωρείται υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος, εφόσον δικαιολογείται η απόκτησή του στην αλλοδαπή.

Δεν απαιτείται η δικαιολόγηση της απόκτησης αυτού του συναλλάγματος για τα πρόσωπα:

αα) Που είναι φορολογικοί κάτοικοι άλλου κράτους.

ββ) Που είχαν διαμείνει τρία (3) τουλάχιστον χρόνια στην αλλοδαπή και η εισαγωγή του συναλλάγματος γίνεται μέσα σε δύο (2) χρόνια από τη μετοικεσία τους.

γγ) Που είχαν διαμείνει πέντε (5) τουλάχιστον συνεχή χρόνια στην αλλοδαπή και το επικαλούμενο ποσό συναλλάγματος προέρχεται από καταθέσεις στο όνομά τους ή στο όνομα του άλλου συζύγου σε τραπεζικό λογαριασμό ανοιγμένο σε χώρα της Ε.Ε./ΕΟΧ ή σε υποκατάστημα ελληνικής τράπεζας στο εξωτερικό κατά το χρόνο που διέμεναν στην αλλοδαπή ή από καταθέσεις τους - μέσα σε έναν (1) χρόνο από τη μετοικεσία τους στην Ελλάδα χωρίς το συνάλλαγμα αυτό να έχει επανεξαχθεί στην αλλοδαπή. Η προϋπόθεση της μη επανεξαγωγής του συναλλάγματος δεν απαιτείται για το ποσό εκείνο του συναλλάγματος που έχει επανεξαχθεί στην αλλοδαπή για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 32, εφόσον η δαπάνη για την απόκτηση αυτού του στοιχείου έχει ληφθεί υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 32, ή του άρθρου 34.

δδ) Που έχουν ενταχθεί στις διατάξεις του άρθρου 5Α.

ε) Δάνεια, τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία. Ειδικώς, όταν πρόκειται για την κάλυψη διαφοράς δαπάνης της προηγούμενης παραγράφου, κατά το ποσό που προέρχεται από δαπάνη του άρθρου 32, το ποσό του δανείου λαμβάνεται υπόψη εφόσον από το οικείο έγγραφο αποδεικνύεται ότι έχει ληφθεί πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης.

στ) Δωρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών για την οποία η οικεία φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί μέχρι τη λήξη του έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η σχετική δαπάνη.

ζ) **Ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο.**

Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου αυτού ανά έτος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, από τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε' και στ' της παραγράφου αυτής και από οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32, ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών. [.....]»

Επειδή, στην ΠΟΛ 1076/2015 με θέμα «Οδηγίες για την ορθή εφαρμογή του εναλλακτικού τρόπου υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας εισοδήματος (άρθρα 30-34 Ν.4172/13)», αναφέρεται ότι:

«.....Άρθρο 32 Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προσδιορίζονται τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται από το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα εξαρτώμενα μέλη για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος. Σημειώνεται ότι οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται μόνο όταν τις οικείες δαπάνες πραγματοποιούν φυσικά πρόσωπα, ως ιδιώτες και όχι στα πλαίσια άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας όπου οι σχετικές αγορές έχουν καταχωρηθεί στα λογιστικά τους αρχεία.

Επίσης λαμβάνονται υπόψη μόνο τα ποσά που πραγματικά καταβάλλονται στο φορολογικό έτος (ποσό δόσης, προκαταβολής κ.τ.λ.) και όχι το συνολικό ποσό της αγοράς που πιθανόν μέρος του να καταβληθεί σε επόμενο φορολογικό έτος.

[.....]

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, ως ετήσια δαπάνη του φορολογουμένου της συζύγου του και των εξαρτώμενων μελών του λογίζονται τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται, για:

... γ) Αγορά ή χρονομεριστική ή χρηματοδοτική μίσθωση ακινήτων ή ανέγερση οικοδομών ή κατασκευή δεξαμενής κολύμβησης.

Στην αγορά ακινήτων ως ποσό τεκμαρτής δαπάνης λαμβάνεται το ποσό της συνολικής επιβάρυνσης, όπως προκύπτει από τα οικεία πωλητήρια συμβόλαια, εκτός εάν από έλεγχο προκύπτει μεγαλύτερο ποσό, οπότε λαμβάνεται υπόψη αυτό. Στο τίμημα αυτό θα προστεθούν και τα ποσά των Φ.Μ.Α., συμβολαιογραφικά και λοιπά έξοδα και φόροι.

Κρίσιμος χρόνος για να υπολογιστεί το ποσόν της τεκμαρτής δαπάνης είναι ο χρόνος σύνταξης του συμβολαίου μεταβίβασης του ακινήτου εφόσον καταβληθεί ολόκληρο το τίμημα και παραδοθεί η χρήση και η κυριότητα του ακινήτου διαφορετικά, το ποσό της δαπάνης θα κατανέμεται στα φορολογικά έτη που καταβάλλονται οι δόσεις.

Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση σύνταξης προσυμφώνου αγοράς.

Σε ανέγερση οικοδομής εφόσον η ανέγερση διαρκέσει περισσότερο του ενός έτους, σε κάθε έτος σαν ποσό δαπάνης θα ληφθεί το αντίστοιχο του κόστους ανέγερσης στο ίδιο έτος, εκτός εάν χρόνος καταβολής έχει ορισθεί ο χρόνος αποπεράτωσης της οικοδομής.

Άρθρο 34 Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής Προσαύξηση φορολογητέου εισοδήματος με τη διαφορά λόγω αντικειμενικών δαπανών διαβίωσης και δαπανών απόκτησης
Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 34 η διαφορά μεταξύ του συνολικού εισοδήματος που δηλώθηκε από το φορολογούμενο, τη σύζυγο του και τα εξαρτώμενα μέλη και του τεκμαρτού εισοδήματος των άρθρων 31 και 32, όπως η διαφορά αυτή αναμορφώνεται

ύστερα από την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 αυτού του άρθρου, φορολογείται κατά περίπτωση με:

α) τη φορολογική κλίμακα της παρ. 1 άρθρου 15 του Κ.Φ.Ε. εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία ή/και συντάξεις ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή δεν υπάρχει εισόδημα από καμία κατηγορία.

β) τη φορολογική κλίμακα παρ. 1 άρθρου 29 του Κ.Φ.Ε. εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από επιχειρηματική δραστηριότητα ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του δεν προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

γ) το φορολογικό συντελεστή δέκα τρία τοις εκατό (13%) εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από ατομική αγροτική επιχείρηση ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από ατομική αγροτική επιχείρηση.

δ) τη φορολογική κλίμακα παρ. 1 άρθρου 15 του Κ.Φ.Ε. εφόσον ο φορολογούμενος είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ το κρινόμενο φορολογικό έτος.

Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι αν ο φορολογούμενος αποκτά εισόδημα από περισσότερες της μίας κατηγορίας εισοδήματος και υπάρχει ισότητα μεταξύ τους τότε η διαφορά μεταξύ συνολικού εισοδήματος και αντικειμενικών δαπανών απόκτησης και διαβίωσης φορολογείται με τη φορολογική κλίμακα της παρ. 1 άρθρου 15 του Κ.Φ.Ε.

Μείωση της διαφοράς

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 34 η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς, που προκύπτει με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, υποχρεούται να λάβει υπόψη της τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά που εισπράχθηκαν και τα οποία αποδεικνύονται με νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Αν τα ποσά αυτά έχουν απλώς πιστωθεί, χωρίς να έχουν εισπραχθεί δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά την εφαρμογή, αυτής της περίπτωσης, καθόσον δεν είναι δυνατόν, να χρησιμοποιηθούν εφόσον δεν εισπράχθηκαν.

Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης της συνδρομής των προϋποθέσεων για τα ποσά αυτά που περιορίζουν τη διαφορά μεταξύ συνολικού εισοδήματος και τεκμαρτού εισοδήματος.

Στο νόμο αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένες κατηγορίες εισοδημάτων ή εσόδων που περιορίζουν την πιο πάνω διαφορά. Τονίζεται ότι και οποιοδήποτε άλλο έσοδο που δεν αναφέρεται ρητά στο νόμο (π.χ. κέρδη από λαχεία) λαμβάνεται υπόψη, εφόσον αποδεικνύεται η είσπραξη του, η φορολόγηση του ή η απαλλαγή του από τη φορολογία.

Τα ποσά που ιδίως λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της υπόψη διαφοράς είναι τα εξής:

... ε) Δάνεια τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία ότι φέρουν βέβαιη χρονολογία. Απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό έγγραφο με βέβαιη χρονολογία, που να αποδεικνύει τη σύναψη δανείου και την καταβολή των χρηματικών ποσών που καταβλήθηκαν το κρίσιμο φορολογικό έτος. ...

... ζ) **Ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα είχε απαλλαγεί από το φόρο.**

Ειδικότερα, για τον προσδιορισμό κάθε χρόνο, του κεφαλαίου που μπορεί να επικαλεστεί ο φορολογούμενος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα έχουν απαλλαγεί της φορολογίας καθώς και από τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε', και στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 34, καθώς και από οποιαδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32 του ΚΦΕ, ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών. Σημειώνουμε ότι δεν υπάγονται οι επιχορηγήσεις που λαμβάνει ο φορολογούμενος λόγω υπαγωγής σε αναπτυξιακό νόμο για πραγματοποίηση επενδύσεων.

Κατά ρητή διατύπωση του νόμου, τα αρνητικά εισοδήματα (ζημίες) πρέπει να συμψηφίζονται με τα θετικά και η αφαίρεση των δαπανών που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32 πρέπει να γίνεται έστω και αν ο φορολογούμενος εξαιρείται από αυτά (π.χ. ανάπηρος για τη δαπάνη

επιβατικού αυτοκινήτου, που απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας, αγορά επιβατικού αυτοκινήτου Ι.Χ., ειδικά διασκευασμένου από πρόσωπο με κινητική αναπηρία άνω του 67%). Διευκρινίζεται ότι τα έτη για τα οποία γίνεται επίκληση με σκοπό την ανάλωση θα πρέπει να είναι συνεχόμενα και να φθάνουν μέχρι το προηγούμενο του κρινόμενου έτους. Το θετικό αλγεβρικό άθροισμα των ετών αυτών θα αποτελέσει το συνολικό κεφάλαιο που σχηματίστηκε αυτά τα έτη. Αν σε κάποιο έτος ο προσδιορισμός του εισοδήματος πραγματοποιηθεί με βάση την τεκμαρτή δαπάνη τότε θεωρείται ότι δεν απομένει κεφάλαιο προς επίκληση για το έτος αυτό (θεωρείται μηδενικό) και δεν επηρεάζει αρνητικά τα θετικά υπόλοιπα των προηγούμενων ετών. Αν όμως σε κάποιο έτος προκύψει αρνητικό υπόλοιπο και υπάρχει απαλλαγή από τις αντικειμενικές δαπάνες των άρθρων 31 και 32 του Κ.Φ.Ε. τότε το έτος αυτό επηρεάζει αρνητικά τα θετικά υπόλοιπα των προηγούμενων ετών.

Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν δαπάνες του άρθρου 31 ή αυτές που υπάρχουν είναι μικρότερες των τριών χιλιάδων ευρώ (3.000), προκειμένου για άγαμο, διαζευγμένο ή χήρο και των πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000), προκειμένου για συζύγους, κατά τον προσδιορισμό κεφαλαίου προηγούμενων ετών θα αφαιρούνται ποσά που θα προσδιορίζονται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και τις αποδεδειγμένες δαπάνες διαβίωσης. Τα ποσά αυτά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερα των τριών χιλιάδων (3.000) και πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000) αντίστοιχα.

Περαιτέρω, με τις ισχύουσες διατάξεις δεν προβλέπεται χρονικός περιορισμός για την κάλυψη των δαπανών με ανάλωση κεφαλαίου, συνεπώς για την κάλυψη της διαφοράς μπορεί να γίνει επίκληση ανάλωσης κεφαλαίου οσωνδήποτε προηγούμενων ετών. Τα εκκαθαριστικά σημειώματα για φορολογικά έτη για τα οποία έχει συμπληρωθεί ο χρόνος παραγραφής αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα αναγραφόμενα σε αυτά ποσά χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση λοιπών δικαιολογητικών. Τα δεδομένα φορολογικών δηλώσεων που δεν αναγράφονται στο εκκαθαριστικό λαμβάνονται υπ' όψη μόνο μετά από διασταύρωση.

Επίσης, στην περίπτωση που φορολογούμενος επικαλείται κεφάλαια προηγούμενων φορολογικών ετών με σκοπό την ανάλωση και τελικά δεν χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιηθεί ένα μέρος αυτών, θεωρούνται αδιάθετα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν μελλοντικά ως κεφάλαια για κάλυψη προστιθέμενης διαφοράς τεκμηρίου. [.....]»

Επειδή, σύμφωνα με την Ε.2137/2019 με θέμα «Διευκρινίσεις για θέματα ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών για τις ανάγκες εφαρμογής της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος», ορίζεται ότι:

«1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4172/2013, η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος του φορολογουμένου σε ένα φορολογικό έτος μειώνεται κατά το ποσό που αναλογεί σε κεφάλαιο σχηματισθέν και μη αναλωθέν, το οποίο αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από τον φόρο. Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου αυτού ανά έτος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από τον φόρο και τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, από τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στις περιπτώσεις 6', γ', δ', ε', και στ' της παραγράφου αυτής και από οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32 του ν.4172/2013, ανεξάρτητα από το αν ο φορολογούμενος απαλλάσσεται της εφαρμογής των άρθρων αυτών. Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης για τα ποσά αυτά. Κάθε ποσό που καταβλήθηκε για την απόκτηση των εσόδων των παραπάνω περιπτώσεων τα μειώνει και η διαφορά που προκύπτει λαμβάνεται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης, εκτός αν τα ποσά αυτά έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος του έτους που καταβλήθηκαν και ο φορολογούμενος επικαλείται ανάλωση κεφαλαίου του έτους αυτού.»

Επειδή, η δημόσια διοίκηση δεσμεύεται από την αρχή της νομιμότητας, όπως αυτή καθιερώνεται με τις διατάξεις των άρθρων 26 παρ. 2, 43, 50, 82, 83 και 95 παρ. 1 του Συντάγματος (ΣτΕ 8721/1992, ΣτΕ 2987/1994), και η οποία συνεπάγεται ότι η διοίκηση οφείλει

ή μπορεί να προβαίνει μόνο σε ενέργειες που προβλέπονται και επιβάλλονται ή επιτρέπονται από τους κανόνες που θεσπίζουν το Σύνταγμα, οι νομοθετικές πράξεις, οι διοικητικές κανονιστικές πράξεις, που έχουν εκδοθεί βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης, καθώς και από κάθε κανόνα ανώτερης ή ισοδύναμης προς αυτούς τυπικής ισχύος.

Επειδή, από τα στοιχεία της Υπηρεσίας μας, προκύπτει ότι στις 25/7/2018 ο προσφεύγων υπέβαλε εμπροθέσμως την με αριθμό καταχώρησης δήλωση φορολογίας εισοδήματός, φορολογικού έτους 2017 με την οποία δήλωσε εισόδημα στον κωδικό 659 «Εισοδήματα που αποκτήσατε το 2017, τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο χωρίς ηλεκτρονική πληροφόρηση», ποσό ύψους 1.741.826,17 €, το οποίο όπως επικαλείται αποτελεί εισόδημα από μεταβίβαση κρυπτονομισμάτων (bitcoin) που πραγματοποιήθηκε στις 28/12/2017 και μέρος αυτού εισήχθη μέσω τραπεζικού εμβάσματος στην Ελλάδα το έτος 2018.

Επειδή, από τα στοιχεία της Υπηρεσίας μας, προκύπτει ότι στις 15/07/2022 ο προσφεύγων υπέβαλε εμπροθέσμως την με αριθμό καταχώρησης δήλωση φορολογίας εισοδήματός, φορολογικού έτους 2021 με την οποία δήλωσε εισόδημα στον κωδικό 659 «Εισοδήματα που αποκτήσατε το 2021, τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο χωρίς ηλεκτρονική πληροφόρηση», ποσό ύψους 1.402.320,81 €, το οποίο όπως επικαλείται αποτελεί εισόδημα από μεταβίβαση κρυπτονομισμάτων (bitcoin) που πραγματοποιήθηκε στις 25/05/2021 και εισήχθη μέσω τραπεζικού εμβάσματος στην Ελλάδα.

Επειδή, η Δ.Ο.Υ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ θεώρησε ότι το ως άνω εισόδημα από την μεταβίβαση κρυπτονομισμάτων στο εξωτερικό δεν εμπίπτει στις διατάξεις των άρθρων του Κ.Φ.Ε., και προχώρησε στην έκδοση της υπ' αριθ. Πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου φορολογικού έτους 2017, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 32 του ΚΦΔ, δίχως να ληφθεί υπόψη το εν λόγω ποσό στον κωδ. 659. Ομοίως έπραξε και για το φορολογικό έτος 2021 εκδίδοντας την υπ' αριθ. πράξη διοικητικού Προσδιορισμού φόρου φορ. Έτους 2021.

Επειδή, εν συνεχεία κατά των ως άνω πράξεων, ο προσφεύγων άσκησε τις με αριθ. και ηλεκτρονικές ενδικοφανείς προσφυγές.

Επειδή, η Υπηρεσία μας επί των ανωτέρω ενδικοφανών προσφυγών εξέδωσε:

Α) την υπ' αριθ. **απορριπτική απόφασή** της με την οποία έκρινε ότι: «η φορολογική αρχή ορθώς δεν έκανε αποδεκτό το δηλωθέν από τον προσφεύγοντα ποσό ύψους **1.741.826,17 €** στον κωδικό 659 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2017, αφενός διότι το εισόδημα από την μεταβίβαση κρυπτονομισμάτων στο εξωτερικό δεν εμπίπτει στις διατάξεις των άρθρων του ΚΦΕ, με τις οποίες προβλέπονται και απαριθμούνται περιοριστικά τα εισοδήματα που φορολογούνται, που φορολογούνται με ειδικό τρόπο ή απαλλάσσονται από τον φόρο και μπορούν να δηλωθούν στους ανάλογους κωδικούς της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος Φ.Π και αφετέρου δεν προσκομίζονται επαρκή στοιχεία με τα οποία να προσδιορίζεται με ειδικό και σαφή τρόπο η υπεραξία που προέκυψε από την μεταβίβαση των εν λόγω κρυπτονομισμάτων. Ειδικότερα, ο προσφεύγων προς απόδειξη των ισχυρισμών του προσκομίζει **ΕΙΔΟΠΟΙΗΤΗΡΙΟ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΕΜΒΑΣΜΑΤΟΣ** της τράπεζας Πειραιώς, όπου εμφανίζεται εισερχόμενο εμβάσματα από την εταιρία συνολικού ύψους 1659263,47 € το οποίο πιστώνεται στον τραπεζικό του λογαριασμό, με αρ., καθώς και δηλώσεις επιβεβαίωσης από την εταιρία με δοσοληψίες κρυπτονομισμάτων που διενεργήθηκαν μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ανταλλαγής κρυπτονομισμάτων της εταιρίας.

Ωστόσο, οι προσκομισθείσες δηλώσεις από την εταιρία – οι οποίες είναι ανυπόγραφες - δεν αποδεικνύουν τη φύση και το ύψος του επικαλεσθέντος από τον προσφεύγοντα εισοδήματος, στο βαθμό που δεν πιστοποιείται το ύψος, η προέλευση και ο χρόνος κατάθεσης

του επενδεδυμένου κεφαλαίου για την αγορά των κρυπτονομισμάτων ούτε και ο χρόνος ρευστοποίησης αυτών και το ύψος της υπεραξίας που αποκτήθηκε.

Βάσει των ανωτέρω, οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος περί εσφαλμένης ερμηνείας διατάξεων, πλημμελούς αιτιολογίας και παραβίασης της αρχής της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, απορρίπτονται ως αβάσιμοι.»

Β) την υπ' αριθ..... απορριπτική απόφασή της με την οποία έκρινε ότι: «η φορολογική αρχή ορθώς δεν έκανε αποδεκτό το δηλωθέν από τον προσφεύγοντα ποσό ύψους 1.402.320,81 €, στον κωδικό 659 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2021, αφενός διότι το εισόδημα από την μεταβίβαση κρυπτονομισμάτων στο εξωτερικό δεν εμπίπτει στις διατάξεις των άρθρων του ΚΦΕ, με τις οποίες προβλέπονται και απαριθμούνται περιοριστικά τα εισοδήματα που φορολογούνται, που φορολογούνται με ειδικό τρόπο ή απαλλάσσονται από τον φόρο και μπορούν να δηλωθούν στους ανάλογους κωδικούς της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος Φ.Π και αφετέρου δεν προσκομίζονται επαρκή στοιχεία με τα οποία να προσδιορίζεται με ειδικό και σαφή τρόπο η υπεραξία που προέκυψε από την μεταβίβαση των εν λόγω κρυπτονομισμάτων. Ειδικότερα, ο προσφεύγων προς απόδειξη των ισχυρισμών του προσκομίζει ΕΙΔΟΠΟΙΗΤΗΡΙΟ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΕΜΒΑΣΜΑΤΟΣ της τράπεζας Πειραιώς, όπου εμφανίζεται εισερχόμενο εμβάσματα από την εταιρία «.....» ύψους 1.402.320,81 €, το οποίο πιστώνεται τελικά στον τραπεζικό του λογαριασμό, με IBAN, καθώς και δηλώσεις επιβεβαίωσης από την εταιρία «.....» με δοσοληψίες κρυπτονομισμάτων που διενεργήθηκαν μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ανταλλαγής κρυπτονομισμάτων της εταιρίας.

Ωστόσο, οι προσκομισθείσες δηλώσεις από την εταιρία «.....» – οι οποίες είναι ανυπόγραφες και χωρίς μετάφραση – δεν αποδεικνύουν τη φύση και το ύψος του επικαλεσθέντος από τον προσφεύγοντα εισοδήματος, στο βαθμό που δεν πιστοποιείται το ύψος, η προέλευση και ο χρόνος κατάθεσης του επενδεδυμένου κεφαλαίου για την αγορά των κρυπτονομισμάτων ούτε και ο χρόνος ρευστοποίησης αυτών και το ύψος της υπεραξίας που αποκτήθηκε.»

Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της υπό κρίση προσφυγής στις 29/07/2024 ο προσφεύγων υπέβαλε εμπροθέσμως την με αριθμό καταχώρησης δήλωση φορολογίας εισοδήματός, φορολογικού έτους 2023 με την οποία δήλωσε μεταξύ άλλων 21.000,00 € στον κωδικό 787 «Ανάλωση κεφαλαίου που ήδη φορολογήθηκε ή απαλλασσόταν από τον φόρο», με σκοπό την κάλυψη τεκμηρίων, επικαλούμενος μεταξύ άλλων το εισόδημα από μεταβίβαση κρυπτονομισμάτων που είχε δηλώσει κατά τα φορολογικά έτη 2017 και 2021.

Επειδή, ειδικότερα ο προσφεύγων προκειμένου να τεκμηριώσει την ύπαρξη του δηλωθέντος στον κωδικό 787 της φορολογικής δήλωσης ποσού προς ανάλωση 21.000,00 ευρώ προσκόμισε πίνακα ανάλωσης φορολογικών ετών 2016-2022 με υπόλοιπο προς ανάλωση την 31.12.2022 το ποσό των 1.736.310,18 ευρώ. Για τον προσδιορισμό του εν λόγω θετικού υπολοίπου ο προσφεύγων έχει συμπεριλάβει στα δεδομένα του πίνακα με τις δηλώσεις, το ποσό των 1.741.826,17 ευρώ (συγκεκριμένα στην δήλωση του φορολογικού έτους 2017) και το ποσό των 1.402.320,81 ευρώ (συγκεκριμένα στην δήλωση του φορολογικού έτους 2021).

Ωστόσο ως ανωτέρω αναφέρθηκε για τα εν λόγω ποσά η Υπηρεσία μας έχει ήδη κρίνει με τις προαναφερθείσες αποφάσεις της ότι δεν έχει την δυνατότητα να τα κατέχει και να τα συμπεριλάβει στις οικείες δηλώσεις και συνεπώς μη λαμβάνοντας υπόψη τα εν λόγω ποσά το ως άνω υπόλοιπο προς ανάλωση την 31.12.2022 είναι αρνητικό, ήτοι την 31.12.2022 δεν προκύπτει κεφάλαιο σχηματισθέν και μη αναλωθέν, το οποίο αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από τον φόρο για να μεταφερθεί στο φορολογικό έτος 2023. Συνεπώς, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις, ορθώς το ΚΕ.ΦΟ.Δ.Ε. Αττικής προέβη στην εκκαθάριση της υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2023 χωρίς να λάβει υπόψιν το ποσό των 21.000,00 € στον κωδικό «787», εκδίδοντας την με αριθμό ειδοποίησης προσβαλλόμενη πράξη προσδιορισμού φόρου εισοδήματος.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Την απόρριψη, της με ημερομηνία κατάθεσης **10-04-2025** και με αριθμό πρωτοκόλλου (ID) ενδικοφανούς προσφυγής του, και την επικύρωση της υπ. αριθμ. ειδοπ. Πράξης Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου, φορολογικού έτους 2023, του προϊσταμένου του ΚΕΦΟΔΕ ΑΤΤΙΚΗΣ.

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

Φορολογία εισοδήματος - Φορολογικό έτος 2023

Ποσό Πληρωμής: 2.292,80 ευρώ

(Το ως άνω ποσό βεβαιώθηκε με την έκδοση της υπ. αριθμ. Ειδοπ..... Πράξης Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου, φορολογικού έτους 2023, του προϊσταμένου του ΚΕΦΟΔΕ ΑΤΤΙΚΗΣ)

Η παρούσα απόφαση να κοινοποιηθεί από αρμόδιο όργανο με τη νόμιμη διαδικασία στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο

**Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

**Με εντολή του Προϊσταμένου της
Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών**

**Η Προϊσταμένη του
Τμήματος Επανεξέτασης Α3**

ΑΝΘΟΥΛΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.